Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000017

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-01-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмішев Олег В'ячеславович
2. Oleh V. Yermishev

Кваліфікація: к. б. н., доц., 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5854-9678

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-12-2025

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, Київ, 03143, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Екологічні основи біоіндикації територій України для досягнення Цілей сталого розвитку

2. Ecological foundations of bioindication of the territories of Ukraine aimed at achieving the Goals of Sustainable Development

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі викладено результати комплексних багаторічних досліджень щодо біоіндикації території України для реалізації цілей сталого розвитку. За результатами дисертаційного дослідження проаналізовано: стан адаптації населення як основний біоіндикатор територій екологічного контролю України; розроблено методику визначення стану адаптації людини (ВСАЛ) для контролю стану адаптації населення та методику адаптаційно-екологічної експертизи (АЕЕ) територій екологічного контролю за впливу чинників довкілля. Досліджено стан адаптації різних статево-вікових груп населення України за впливу абіотичних чинників, як індикатор екологічного моніторингу. Проведено екологічний контроль території Вінницької обл. за впливу біотичних чинників довкілля (палінація рослин-алергенів, споруляція грибів-алергенів) на здоров'я населення. Визначено регіональні особливості стану адаптації здоров'я населення в зоні радіаційного контролю, встановлено еколого-токсикологічні особливості впливу

стабільного цезію на організм ссавців. Визначено базові складники (екологічні, демографічні, харчування, захворюваність населення тощо), які характеризують особливості регіонального сталого розвитку Вінницької, Львівської та Чернігівської областей України та запропоновано шляхи зменшення антропоекологічного навантаження на стан адаптації населення для реалізації стратегій сталого розвитку регіонів. Таким чином, у дисертаційній роботі теоретично обґрунтовано і розв'язано актуальну проблему біоіндикації території України за показниками біоіндикатора –стану адаптації населення, для реалізації цілей сталого розвитку.

2. The thesis presents the results of comprehensive long-term research on bioindication of the territory of Ukraine for the implementation of sustainable development goals. Based on the results of the dissertation research, the following have been analysed: the state of adaptation of the population as the main bioindicator of the environmental control areas of Ukraine; the methodology for determining human adaptation health (HAH) to monitor the state of adaptation of the population and the methodology for adaptation and environmental expertise (AEE) of environmental control areas under the influence of environmental factors. The state of adaptation of different sex and age groups of the population of Ukraine under the influence of abiotic factors as an indicator of environmental monitoring was investigated. The environmental control of the territory of Vinnytsia region was carried out in terms of the impact of biotic environmental factors (palination of allergenic plants, sporulation of allergenic fungi) on public health. The regional peculiarities of the state of adaptation of the population in the radiation control zone were determined, and the ecological and toxicological features of the impact of stable cesium on the organism of mammals were established. The basic components (environmental, demographic, nutrition, morbidity, etc.) that characterize the peculiarities of regional sustainable development in Vinnytsia, Lviv and Chernihiv regions of Ukraine are identified and ways to reduce the anthropogenic burden on the state of adaptation of the population for the implementation of sustainable development strategies are proposed. It has been proved that the calculated coefficient of activity of the autonomic nervous system, which characterises the adaptation-functional state of the whole human body and the state of its adaptation, is a biomarker of biomonitoring. In addition, it has been shown that abiotic environmental factors (phases of the moon, seasons and weather conditions) determine the state of adaptation of different sex and age groups of the Ukrainian population. The study of pollinating features of allergenic plants proved that global warming leads to an increase in the allergenic load with a correlation between pollen concentration and air temperature (п = 0.2:0.6), as well as between pollinating plants, air humidity and precipitation regime (п = 0.38:0.45). Fungal sporulation leads to the sensitisation of 23 % of the population, which increases in the summer and autumn. The anthropo-ecological burden on the state of adaptation of the population has been investigated and the ways of its reduction for the implementation of sustainable development strategies in the regions of Ukraine have been revealed. According to the developed method of determining human adaptive health (HAH), it has been determined that the state of adaptation of the population under conditions of radioecological load is characterised by regional peculiarities. It has been determined that 133Cs is a bioindication tool for the territory, which actively accumulates in the muscles, heart and kidneys of rats, causes a decrease in potassium in organs, disrupts electrolyte balance and cellular functions, metabolism, causes dystrophic and necrotic changes in tissues and causes cardiotoxic and nephrotoxic effects. The research has established that the main components of regional sustainable development are integrated indicators that determine the standard of living (income), health, access to education, employment, environmental conditions and urbanisation of the region of residence, safety and quality of life of the population. Based on the results of the author's own research, it has been determined that the components of the regional sustainable development of Vinnytsia, Lviv and Chernihiv regions of Ukraine are socio-economic, environmental, demographic status, morbidity, access to education, employment, urbanisation of the region of residence, safety and quality of life. It has been determined that the regional sustainable development of Lviv, Vinnytsia and Chernihiv regions of Ukraine, in terms of socio-economic development and environmental conditions, is +38 points; +16 points and - 69 points, respectively.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0117U103571

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Мельникова Н.М., Кліх Л.В., Деркач Є.А., Шепельова І.А., Ткаченко Т.А., Заліпухін О.Д., Єрмішев О.В., Лазаренко І.А. Важкі метали: біохімічні механізми токсичного впливу на організм: монографія. Під редакцією професора Н.М. Мельникової. Київ: НУБіП України, 2016. 289 с.
- Макац В.Г., Нагайчук В.І., Єрмішев О.В. Основи функціональної вегетології і фізіотерапії. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 254 с.
- Макац В.Г., Єрмішев О.В., Овчинникова Ю.Ю. Основи біоекології, функціональної експертизи та екологічної безпеки. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 251 с.
- Єрмішев О.В., Петрук Р.В., Овчинникова Ю.Ю., Костюк В.В. Функціональне здоров'я дітей як екологічний біоіндикатор України: монографія. За ред. В.Г. Макаца. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 226 с.
- Макац В.Г., Курик М.В., Петрук В.Г., Нагайчук В.І., Єрмішев О.В. Основи функціонально-екологічної експертизи (невідома вегетологія). Том VI. Вінниця: «Наукова ініціатива», 2018. 128 с.
- Motruk I.I., Antomonov M.Yu., Rodinkova V.V., Aleksandrova O.E., Yermishev O.V. Allergenic weed pollen forecast under the mathematical modeling method implementation in Ukraine. Wiadomości Lekarskie. 2018. Tom LXXI. Nr 3. Cz I. 592–598. (Wiad Lek 2018, 71, 3 cz. I, 592-598). PMID: 29783231
- Rodinkova V., Kremenska L., Palamarchuk O., Motruk I, Alexandrova E., Dudarenko O., Vakolyuk L., Yermishev O. Seasonal changes in plant pollen concentrations over recent years in Vinnytsia, Central Ukraine. Acta Agrobotanica. 2018. Vol. 71. № 1. P. 1–13. https://doi.org/10.5586/aa.1731
- Rodinkova V., Palamarchuk O., Toziuk O., Yermishev O. Modeling hay fever risk factors caused by pollen from Ambrosia spp. using pollen load mapping in Ukraine. Acta Agrobotanica. 2018. Vol 71. № 3. P. 1–12. https://doi.org/10.5586/aa.1742
- Kremenska L., Rodinkova V., Bobrowska O., Kriklyva S., Toziuk O., Yermishev O., Kremenskij O., Yascholt A. Correspondence between tree pollen emissions sources and pollen content of the ambient air. Aerobiologia. 2019. Vol. 35, № 3. P. 511–521. https://doi.org/10.1007/s10453-019-09579-x
- Yermishev O.V. Peculiarities of functional-vegetative homeostasis of preschool-age females (first childhood). Biologija. 2019. Vol. 65. No. 1. P. 56–65. https://doi.org/10.6001/biologija.v65i1.3987
- Furdychko O.I., Mudrak O.V., Yermishev O.V. Vegetative Status of Children as a Territorial Bio-Indicator of Ecological Safety. Ukrainian Journal of Ecology. 2020. № 10 (3). P. 191–196. https://doi.org/10.15421/2020_153
- Shumyhai I.V., Yermishev O.V., Landin V.P., Togachynska O.V., Kotynskyi A.V. Ecological and hygienic assessment of drinking water quality of Kyiv Polissya. Ukrainian Journal of Ecology. 2021. 11(9). P. 24–30. https://doi.org/10.15421/2021_290
- Reznik Y.V., Yermishev O.V., Palamarchuk O.V., Bobrovska O.A., Rodinkova V.V. Features of the seasonal dynamics of airborne fungal spore concentrations in ukraine. Biosystems Diversity. 2023. 31(1). P. 71–83. https://doi.org/10.15421/012308
- Yermishev O. Ecological and toxicological features of the effect of stable cesium on striated muscle tissue (myocardium and skeletal muscles) of mammals. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2023. Vol. 14. № 3. P. 415–423. https://doi.org/10.15421/022361
- Mudrak O.V., Yermishev O.V., Mudrak H.V., Skrypnyk S.V. Environmental determinants of health of the population of Ukrainian regions in the context of sustainable development. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2023. 14(4). P. 523–530. https://doi.org/10.15421/022375

- Reznik Y.V., Yermishev O.V., Palamarchuk O.V., Balitska O.P., Rodinkova V.V. Sensitivity patterns to fungal allergens in the population of Vinnytsya region. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2023. Vol. 14(4). P. 630–633. https://doi.org/10.15421/022391
- Єрмішев О.В. Функціонально-фізіологічні відмінності дітей різних вікових груп, проживаючих на територіях з різним екологічним навантаженням. Питання біоіндикації та екології. 2019. Т. 24, № 2. С. 198–213. https://doi.org/10.26661/2312-2056/2019-24/2-16
- Єрмішев О.В., Мудрак О.В. Еколого-порівняльний аналіз функціонального здоров'я чоловіків різних вікових груп радіаційно забруднених та умовно чистих регіонів України. Біоресурси і природокористування. 2019. Т. 11, № 5–6. С. 108–118. http://dx.doi.org/10.31548/bio2019.05.012
- Єрмішев О.В. Функціональне здоров'я та вегетативний баланс жінок різних вікових груп в радіозабруднених та умовно чистих регіонах України. Наукові доповіді НУБіП України. 2019. № 6 (82). http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2019.06.003
- Єрмішев О.В. Вплив погодно-кліматичних умов на вегетативний баланс та функціональне здоров'я дівчат. Екологічні науки. 2020. №1. С. 290–296. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.1-28.46
- Єрмішев О.В. Функціонально-екологічна експертиза Тульчинського району Вінницької області. Екологічні науки. 2020. №2 (29), Т. 2. С. 105–112. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.2-29.2.17
- Furdychko O.I., Mudrak O.V., Yermishev O.V. The impact of the some abiotic factors on the vegetable balance and functional health of women of different age groups. Агроекологічний журнал. 2020. №2. С. 6–15. https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2020.207675
- Yermishev O.V. Functional and Ecological Expertise (FEE) in Chechelnyk District, Vinnytsia Region. Екологічні науки. 2020. №3 (30). С.42–48. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.3-30.7
- Єрмішев О.В. Еколого-порівняльний аналіз добових змін вегетативного балансу в організмі. Наукові доповіді НУБіП України. 2020. № 2 (84). С. 6–12. http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2020.02.003
- Yermishev O.V., Mudrak O.V. Functional and Ecological Expertise (FEE) in Nemuriv District Vinnytsia Region. Екологічні науки. 2020. № 4 (31). С. 136–142. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.4-31.22
- Єрмішев О.В. Функціонально-екологічна експертиза Шаргородського району Вінницької області. Науковий вісник НЛТУ України. 2020. № 4 (31). С. 85-91. https://doi.org/10.36930/40300415
- Єрмішев О.В., Бацилєва О.В., Шумигай І.В., Кученко Т.А. Людський потенціал регіону проблеми відтворення, збереження та використання в контексті сталого розвитку. Наукові доповіді НУБіП України. 2020. № 6 (88). http://dx.doi.org/10.31548/dopovidi2020.06.005
- Furdychko O., Mudrak O., Yermishev O., Mudrak H. Ecological and comparative analysis of the influence of weather and climate conditions on the vegetative balance of boys of different age groups. Агроекологічний журнал. 2020. № 4. С. 67–75. https://doi.org/10.33730/2077-4893.4.2020.219447
- Єрмішев О.В., Бацилєва О.В., Кученко Т.А. Демографічні процеси та стан здоров'я населення як стримуючий фактор сталого розвитку Чернігівщини. Екологічні науки. 2020. № 6 (33). С. 145–152. https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.6-33.22
- Єрмішев О.В., Бацилєва О.В., Шумигай І.В. Еколого-порівняльний аналіз впливу сезонів року на баланс автономної нервової системи та функціональне здоров'я жінок різних вікових груп. Біологія та екологія. 2020. № 1–2. С. 64–73. https://doi.org/10.33989/2020.6.1-2.225045
- Єрмішев О.В., Бацилєва О.В., Рудкевич А.К. Регіональні екологозалежні особливості вегетативного статусу населення Львівської області. Біологія та екологія. 2021. № 7 (1). С. 82–95. https://doi.org/10.33989/2021.7.1.243455
- Шумигай І.В., Єрмішев О.В., Манішевська Н.М. Екологічна оцінка забруднення важкими металами підземних вод Київщини. Агроекологічний журнал. 2021. № 1. С. 88–97. https://doi.org/10.33730/2077-4893.1.2021.227244
- Єрмішев О.В. Еколого-порівняльний аналіз впливу фактору погоди за одночасної дії геліо-магнітних бурь (ГМБ) на вегетативний баланс дівчат різного віку. Український журнал природничих наук. 2024. № 8. С. 217–230. https://doi.org/10.32782/naturaljournal.8.2024.23

- Єрмішев О.В., Шумигай І.В. Еколого-порівняльний аналіз впливу чинника погоди за комбінованого впливу геліомагнітних бур на вегетативний баланс хлопців різного віку. Агроекологічний журнал. 2024. № 2. С. 113–125. https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2024.305667

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U103571

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуков Олександр Вікторович
2. Olexander V. Zhukov

Кваліфікація: д.б.н., проф., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3661-3012

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/1078535; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56377125500; https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=jizzMIkAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жиденко Алла Олександрівна
2. Alla A. Zhydenko

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3070-1575

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клепко Алла Володимирівна
2. Alla V. Klepko

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7061-453X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дем'янюк Олена Сергіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дем'янюк Олена Сергіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Гаврилюк Лілія В'ячеславівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна